

ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1
Administrative Skills of School Administrators in the 21st Century Affecting
Teacher Performance under the Office of Secondary Education Service
Area Bangkok Area 1

ตรีรัตน์ วงศ์ศรีวัฒนกุล*, กัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์**

Treerat Wongsriwattanakul*, Ganratchakan Lertamornsak**

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Faculty of Education Suan Sunandaha Rajabhat University

Received: March 14, 2022 Revised: February 13, 2024 Accepted: May 8, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู และทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการแจกแบบสอบถามในสถานศึกษาข้างต้นทั้งสิ้น 67 โรงเรียน จำนวน 373 ฉบับ โดยจัดส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาจำนวน 373 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์คืนจำนวน 373 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล ด้านทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านทักษะด้านเทคนิค และด้านทักษะด้านความคิดรวบยอด ตามลำดับ 2) ระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีการปฏิบัติโดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เป็นแบบอย่างที่ดีมีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ความสามารถ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารได้และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ตามลำดับ และ 3) ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เรียงตามลำดับเข้าสู่สมการจากการวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณ หรือสมการพยากรณ์ ได้แก่ ด้านทักษะด้านความคิดรวบยอด (X_4) ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล (X_1) ด้านทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (X_3) และด้านทักษะด้านเทคนิค (X_2) ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์ (R_2) = .631 คิดเป็นร้อยละ 63.1

คำสำคัญ: ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21, ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู

Abstract

This research aims to study the level of school administrator skills in the 21 century, the level of performance of teachers, and the skills of school administrators in the 21 century that affect the performance of teachers. Under the office of Secondary Education Service Area Bangkok Area 1 Investigators collected data from the above 67 school questionnaires, delivering questionnaires to 373 schools, receiving 373 complete questionnaires, 100 percent of which were analyzed by prefabricated computer programs. The statistics used are percentage, average, standard deviation. Correlation coefficient and step-by-step multiple regression analysis the research found that 1) the level of school administrator skills in the 21 century that affected the performance of teachers. Under the office of Secondary Education Service Area Bangkok Area 1 overall and on the most extreme level, sorted in descending order, namely information technology and digital skills. Human relations skills, technical and collective thinking skills, respectively, 2) Teacher performance level Under the office of Secondary Education Service Area Bangkok Area 1 has the highest level of overall and individual practices, sorted in descending order: being a virtuous, ethical, knowledgeable, knowledgeable role model, using information technology for communication and using digital technology for education, respectively, and 3) institutional administrator skills in the 21 century that affect teacher performance. Under the office of Secondary Education Service Area Bangkok Area 1, sequentially into the equation from the analysis. Multiple regressions or forecasting equations include the conceptual thinking skills (X_4), information and digital technology skills (X_1), intersopular skills (X_3), and technical skills (X_2), respectively, statistically significant at .01 Forecast efficiency (R_2) = .631 is 63.1 percent.

Keywords: Administrative Skills of School Administrators in the 21st Century, Teacher performance

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ให้คำจำกัดความของ “ครู” คือผู้มีหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอน ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ครูเป็นผู้จุดประกายการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เป็นผู้อำนวยความสะดวกเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูต้องเป็นผู้แสวงหากิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อสนองความสนใจและความต้องการของผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) ดังที่ สสวท.(2554) ได้กล่าวถึง คุณภาพของครู: ตัวแปรที่สำคัญว่า ครูไทยปัจจุบันสอนตรงวุฒิในสัดส่วนต่ำประเด็นนี้เองที่ทำให้ครูผู้สอนไม่ได้ทำแคหน้าที่ครูผู้สอนอย่างเดียวแต่ได้ทำทุกหน้าที่และสอนทุกวิชา ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องมีการจัดการที่เป็นระบบสำหรับการพัฒนาครูไปสู่ครูคุณภาพสูง (Qualified teachers) ที่สามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพสูง การพัฒนาครูต้องทำหลายระดับ นับตั้งแต่ 1. การจัดการด้านครูประจำการให้สามารถสอนบทเรียนได้ตามหน้าที่ 2. ให้ครูมีความมั่นใจในเนื้อหาที่จะสอนและวิชาการสอนเพื่อพานักเรียนไปสู่เป้าหมาย 3. พัฒนาวิชาชีพครูให้เป็นที่ยังคงดูแลและให้มีเกียรติเป็นที่ยกย่อง นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ยังได้ระบุให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ (สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) ดังนั้นประสิทธิภาพการสอนของครูจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์แบบ ซึ่งการเรียนการสอนนั้นผู้สอนและผู้เรียนจำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดรวมทั้งพฤติกรรมที่ผู้สอนแสดงต่อผู้เรียนในเรื่องการเรียนการสอนก็เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (ศิริยุญา ศรีประมวล, 2549)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้กำหนดจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมาย ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาเกี่ยวกับผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษา ไว้ดังนี้ 1) จัดทำระบบการพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา 2) ศูนย์พัฒนาคุณภาพวิชาการมีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาครู 3) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาเพื่อสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล 4) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการปลูกฝังให้มีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ 5) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความก้าวหน้าตามสายงาน 6) ยกย่องเชิดชูเกียรติผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นมืออาชีพมีผลงานเชิงประจักษ์

จากแนวคิดดังกล่าว การบริหารหรือผู้นำน้นย่อมจำเป็นต้องมีทักษะและความรู้ในการบริหารงานเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ซึ่งจำเป็นต้องใช้ทักษะการบริหารงานเพื่อเป็นเครื่องมือหนึ่งเพื่อให้เกิดการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ขององค์กรหรือหน่วยงาน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ซึ่งผลการวิจัยที่จะเป็นกรอบแนวทางเพื่อนำไปพัฒนาการบริหารการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่จะเกิดขึ้นกับครู ผู้เรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
3. เพื่อศึกษาทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบไปด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์การทำงานและขนาดโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1

จำแนกเป็น 4 ด้าน 1) ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล 2) ทักษะด้านเทคนิค 3) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 4) ทักษะด้านความคิดรวบยอด ลักษณะเป็นแบบสอบถาม แบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกได้ดังนี้ 1) มีความรู้ความสามารถ 2) เป็นแบบอย่างที่ดีมีคุณธรรม จริยธรรม และ 3) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารได้และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ลักษณะเป็นแบบสอบถาม แบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษา แนวคิด หลักการ ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู แล้วกำหนดรูปแบบและโครงสร้างของแบบสอบถาม

ขั้นที่ 2 กำหนดทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่บ่งชี้ให้ครอบคลุมนิยามตัวแปรและนำมาจัดทำเป็นข้อกระทงคำถามสำหรับ การวิจัยโดยผ่านคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา

ขั้นที่ 3 นำข้อกระทงคำถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพความตรงด้านเนื้อหาของข้อกระทงคำถาม แล้วหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ และแปลผลค่า IOC ที่คำนวณได้ โดยเลือกเฉพาะข้อกระทงคำถามที่มีค่าดัชนีเท่ากับ 0.94 และ 0.95 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยได้ข้อคำถามเกี่ยวกับทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 จำนวน 32 ข้อ และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 จำนวน 26 ข้อ

ขั้นที่ 4 แก้ไขข้อกระทงคำถามแล้วจัดทำแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษา

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

ขั้นที่ 6 นำแบบสอบถามที่รับกลับคืนมา ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

ขั้นที่ 7 ปรับปรุงข้อกระทงคำถามในด้านการใช้ภาษา ให้มีความเหมาะสมและถูกต้องโดยผ่านการแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อจัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังหน่วยงานต่าง ๆ

2. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยติดต่อขอความอนุเคราะห์ต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 และผู้อำนวยการสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อขอเก็บข้อมูลกับครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 373 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับกลับมา โดยคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่ทำครบถ้วน ถูกต้องและนำแบบสอบถามที่ได้มารวมคะแนน เพื่อนำไปวิเคราะห์ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงค่าความถี่ และหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.1 การแปลความหมายระดับทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 นำไปเทียบกับเกณฑ์ขอบเขตของค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2556) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

2.2 วิเคราะห์ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลความหมายระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 นำไปเทียบกับเกณฑ์ขอบเขตของค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2556) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งพิจารณาความสัมพันธ์จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันที่คำนวณได้มาแปลผลในรูปของความสัมพันธ์ ดังนี้ ซึ่งมีเกณฑ์การพิจารณา คือ ความสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์ ความสัมพันธ์กันสูงมาก ความสัมพันธ์กันสูง ความสัมพันธ์กันปานกลาง ความสัมพันธ์กันต่ำ ความสัมพันธ์กันต่ำมาก และ ไม่มีความสัมพันธ์กัน

4. วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการ

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X}=4.61$, S.D.=.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล ($\bar{X}= 4.64$, S.D.=.39) 2) ด้านทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X}= 4.63$, S.D.=.35) 3) ด้านทักษะด้านความคิดรวบยอด ($\bar{X}= 4.58$, S.D.=.39) และ 4) ด้านทักษะด้านเทคนิค ($\bar{X}= 4.57$, S.D.=.42) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.62, S.D.=.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู เป็นแบบอย่างที่ดีมีคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X}= 4.65, S.D.=.37$) ด้านมีความรู้ความสามารถ ($\bar{X}= 4.61, S.D.=.38$) และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารได้และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ($\bar{X}= 4.60, S.D.=.40$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ดังนี้ ด้านทักษะด้านความคิดรวบยอด (X_4) มีค่า R^2 เท่ากับ .473 สามารถพยากรณ์หรืออธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ($\bar{Y}$) ได้ร้อยละ 47.30 และตัวแปรต้นในทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล (X_1) ด้านทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (X_3) และ ด้านทักษะด้านเทคนิค (X_2) มาพิจารณา รวม โดยเพิ่มเข้าสู่สมการ สามารถพยากรณ์หรืออธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตาม ($\bar{Y}$) ได้สูงขึ้น เป็นร้อยละ 57.90, 61.10 และ 63.10 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 มีประเด็นที่สำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1) ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล พบว่า ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.64, S.D.=.40$) เมื่อพิจารณาพบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดอันดับแรก คือ สามารถใช้ความรู้ เรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลที่ทันสมัยได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.67, S.D.=.530$) ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในการทำงานอย่างยิ่ง ดังนั้นผู้บริหารควรที่จะต้องมีความรู้ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และสามารถที่จะเรียนรู้เทคโนโลยีและนำมาใช้ในการทำงานให้เกิดการถ่ายทอดงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ ได้ทันการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ญัฐพงษ์ ปรีชานนทกุล (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ผลการวิจัยพบว่า ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะต้องมีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยี และเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยใหม่ เพื่อใช้ในการทำงาน การสื่อสาร และความร่วมมือกับบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายสถานศึกษา

2) ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ด้านทักษะด้านเทคนิคภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.58, S.D.=.42$) เมื่อพิจารณาพบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดอันดับแรก คือ ผู้บริหารสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ($\bar{X}= 4.62, S.D.=.52$) ทั้งนี้เนื่องจากการทำงานใน

ระดับสูงยังจะต้องมีทักษะและความสามารถในการที่จะทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ซึ่งสอดคล้องกับ แพรดาว สอนงพันธ์ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 11 ทักษะ คือ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษย ทักษะ ด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้าน การศึกษาและการสอน ทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะด้านการ บริหาร ทักษะด้านการวางแผน ทักษะ ด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะด้านการประเมิน ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการ สื่อสารและการบริหารจัดการ และทักษะด้านการสร้าง ทีมงาน โดยทักษะที่มีแนวโน้มเป็นไปได้มากที่สุด

3) ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 ด้านมนุษยสัมพันธ์โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X}$ = 4.63, $S.D.$ = .35) เมื่อพิจารณาพบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดอันดับ แรก คือ ผู้บริหารมีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X}$ = 4.67, $S.D.$ = .49) ทั้งนี้เนื่องจากการสร้างสัมพันธ์ ที่ดีกับเพื่อนร่วมงานจะสร้างแรงจูงใจ กระตือรือร้นในการทำงาน และมีกำลังใจ สร้างบรรยากาศในการ ทำงานที่ดี อีกทั้งจะทำให้การทำงานไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ณรงค์ชัย บุญประเสริฐ (2563) ได้กล่าวไว้ว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง คุณลักษณะสำคัญในการ ปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา คำนึงถึงการทำงานร่วมกันระหว่างบุคคล เห็นคุณค่าและให้ความสำคัญ กับครูและบุคลากรทางการศึกษา เห็นอกเห็นใจผู้อื่น เข้าใจธรรมชาติ และความต้องการของมนุษย์ที่มีความ แตกต่างกัน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งการสื่อสารเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ เชื่อมโยงกับการปฏิบัติงาน หากสื่อสารไม่ดีอาจจะทำให้งานล้มเหลวได้ ดังนั้นเพื่อกระตุ้นให้ครูและบุคลากร ทางการศึกษา เข้าใจความคิดของกันและกัน การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ที่บังคับบัญชา เพื่อร่วมงาน และผู้ที่มีตำแหน่งเหนือกว่า จึงเป็นบทบาทที่จำเป็นของผู้บริหารสถานศึกษาอันจะส่งผลทำให้การปฏิบัติงาน บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

4) ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 ด้านทักษะด้านความคิดรวบยอดภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X}$ = 4.58, $S.D.$ = .39) เมื่อพิจารณาพบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็น มากที่สุดอันดับแรก คือผู้บริหารมีความรอบคอบ สามารถคิดเพื่อให้เข้าใจในภาพรวมของการปฏิบัติงานและ ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารสถานศึกษาโดยมองภาพรวมของสถานศึกษาได้ ($\bar{X}$ = 4.61, $S.D.$ = .53) ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสามารถที่จะกลั่นกรองงานทั้งระบบซึ่งจะสามารถลดความผิดพลาดในการทำงาน ประสิทธิภาพการทำงานก็จะมากตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชัชมา เทพรสุข (2553) กล่าวว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอดเป็นความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการเข้าใจระบบโครงสร้างของคน โครงสร้างตำแหน่งนโยบายการจัดการศึกษาและระบบการบริหารบริหารโรงเรียน เพื่อบริหารงานการศึกษา ของโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

5) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 1 มีความรู้ความสามารถโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.61, $S.D.$ = .38) เมื่อพิจารณา พบว่า ท่านมีความรู้ต่าง ๆ ที่ได้รับการเรียนรู้ อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.62, $S.D.$ = .51) ทั้งนี้เนื่องจากการที่ครูจะต้องมีองค์ความรู้ ความชำนาญในเรื่องนั้น ๆ สำหรับนำมาสอน ถ่ายทอด และพัฒนาให้กับนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ณรงค์ชัย บุญประเสริฐ (2563) ได้กล่าวว่า ด้าน ความรู้ ความสามารถ หมายถึง องค์ความรู้ต่าง ๆ ที่ได้รับการเรียนรู้มีลักษณะเฉพาะของบุคคลที่เป็น ความชำนาญในการปฏิบัติงานให้เกิดความสำเร็จโดยการพัฒนาตนเองให้มีความทันสมัยและทันต่อการ

เปลี่ยนแปลง สามารถวางแผนในกระบวนการเรียนรู้สู่การบูรณาการศาสตร์แขนงต่าง ๆ และการเข้าถึงบริบทของชุมชน ดังนั้น ผู้บริหารต้องสร้างความแปลกใหม่ในการดำเนินงานตามสถานการณ์ที่แตกต่างกันไป ด้วยการรับฟังคำแนะนำจากผู้มีประสบการณ์และอาศัยหลักการใช้เหตุผลทำให้งานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

6) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 เป็นแบบอย่างที่ดีมีคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.65$, $S.D.=.37$) ทั้งนี้เนื่องจากรากฐานของการเป็นครูจะต้องมีคุณธรรมจริยธรรม เพราะจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตัวให้กับนักเรียน สอดคล้องกับณรงค์ชัย บุญประเสริฐ (2563) พบว่า ด้านมีคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง ธรรมะที่เป็นความดีซึ่งคนควรมีประจำตนและหน้าที่ที่บุคคลควรประพฤติซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่มวลมนุษย การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง รู้หน้าที่ มีความรับผิดชอบ มีความจริงใจ มีความปรารถนาดี มีน้ำใจต่อกัน มีความยุติธรรมและความเหมาะสม ซึ่งจะทำให้การทำงานรวมถึงการสื่อสารที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาประสบความสำเร็จ

7) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารได้และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.60$, $S.D.=.40$) เป็นผู้รู้สารสนเทศสามารถกำหนดและอธิบายสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างชัดเจน เช่น สามารถแสดงความคิดเห็น พัฒนา ค้นหาแหล่งแหล่งที่มา และกำหนดหรือปรับปรุงสารสนเทศให้สอดคล้องกับสารสนเทศที่ต้องการได้ ($\bar{X}=4.64$, $S.D.=.52$) สอดคล้องกับข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 กล่าวว่า ผู้ประกอบวิชาชีพพึงมีสาระความรู้และสมรรถนะมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนการสอน โดยพิจารณาจากการสร้างหรือพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และคุณภาพผู้เรียน การสร้างและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษา และแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการศึกษาวิเคราะห์สังเคราะห์ และหรือวิจัย เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนและสอดคล้องกับณรงค์ชัย บุญประเสริฐ (2563) พบว่า ด้านความรู้ ความสามารถเป็นองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่ได้รับการเรียนรู้มีลักษณะเฉพาะของบุคคลที่เป็นความชำนาญในการปฏิบัติงานให้เกิดความสำเร็จโดยการพัฒนาตนเองให้มีความทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลง สามารถวางแผนในกระบวนการเรียนรู้สู่การบูรณาการศาสตร์แขนงต่าง ๆ และการเข้าถึงบริบทของชุมชน ดังนั้น ผู้บริหารต้องสร้างความแปลกใหม่ในการดำเนินงานตามสถานการณ์ที่แตกต่างกันไป ด้วยการรับฟังคำแนะนำจากผู้มีประสบการณ์และอาศัยหลักการใช้เหตุผลทำให้งานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1

ด้านทักษะด้านความคิดรวบยอด มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูมากกว่าตัวแปรด้านอื่น ๆ เนื่องจากเป็นตัวพยากรณ์ที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกที่เข้าสู่สมการพยากรณ์และอธิบายประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู ได้ร้อยละ 47.3 ($R^2 = 0.473$) ซึ่งพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐาน พบว่า ตัวแปรนี้มีสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ (beta) เท่ากับ 0.292 เมื่อตัวแปรนี้มีค่าสูงขึ้นจะทำให้ตัวแปรประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูสูงขึ้น ดังนั้น ความคิดรวบยอดสามารถยืนยันว่าทักษะด้านความคิดรวบยอดจะทำให้ตัวแปรประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูสูงขึ้นได้ เพราะว่าหากผู้บริหารมีทักษะความคิดรวบยอดจะสามารถบริหารสถานศึกษาโดยมองภาพรวมของสถานศึกษาได้ ความรอบคอบ สามารถคิดเพื่อให้เข้าใจในภาพรวมของการปฏิบัติงานและมีความเข้าใจภาพรวมของ

สภาพแวดล้อม บริบทของสถานศึกษาสามารถที่จะเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาทักษะด้านการคิดรวบยอดและมองภาพรวมในการปฏิบัติงาน ทั้งองค์กรได้อย่างรอบคอบและรอบด้าน

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาความรู้รวมถึงทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว ในการติดต่อสื่อสารเพื่อให้เกิดความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพในการทำงานขึ้นและทันเหตุการณ์ปัจจุบันและนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการทำงาน การแก้ปัญหา พัฒนางค์กรให้บรรลุเป้าหมาย

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนร่วมงานทุกคน ให้ความเสมอภาครับฟังความคิดเห็นและร่วมคิดร่วมทำงานอย่างเต็มความสามารถให้มากยิ่งขึ้นไปและ

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการทำงานร่วมกับผู้อื่นสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี และสามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้ร่วมงานทุกคน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การพัฒนาทักษะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพในยุค new normal

2.2 การศึกษาปัจจัยองค์ประกอบที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมืออาชีพ ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

2.3 การพัฒนาทักษะด้านสื่อออนไลน์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพในยุค new normal

เอกสารอ้างอิง

ชัชมา เทพวรสุข. (2553). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี. งานนิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัยสาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยบูรพา.

ณรงค์ชัย บุญประเสริฐ. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. ปรินญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ณัฐพงษ์ ปรีชานนทกุล. (2563). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด. ปรินญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

แพรวดาว สนองฝัน. (2557). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ ดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

- ศิริัญญา ศรีประมวณ. (2549). การวิเคราะห์องค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนของครูประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การวัดผลและวิจัยการศึกษา) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไข (2564, สิงหาคม 5). สืบค้นจาก <https://www.kruchiangrai.net/2016/11/22/สรุปย่อพระราชบัญญัติกา/>